

Bryssel den 13 augusti 2026
(OR. en)

12395/26

PROCIV 165
COHAFA 69
COJUR 45

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	27 juli 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 401 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS BESLUT om bemyndigande för Europeiska kommissionen att på Europeiska unionens vägnar delta i förhandlingarna inom Förenta nationerna om ett internationellt avtal om skydd för personer vid katastrofer

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 401 final.

Bilaga: COM(2026) 401 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.7.2026
COM(2026) 401 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Europeiska kommissionen att på Europeiska unionens vägnar delta i förhandlingarna inom Förenta nationerna om ett internationellt avtal om skydd för personer vid katastrofer

MOTIVERING

Genom denna rekommendation söker kommissionen rådets bemyndigande att på Europeiska unionens (EU) vägnar delta i förhandlingarna om ett multilateralt avtal om skydd av personer vid katastrofer inom ramen för Förenta nationerna.

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

År 2016 antog Förenta nationernas (FN) folkrättskommission utkastet till artiklar om skydd av personer vid katastrofer (*utkastet till artiklar*)¹. I december 2024 antog FN:s generalförsamling resolution 79/128, genom vilken den beslutade att utarbeta och ingå en multilateral konvention om skydd av personer vid katastrofer före utgången av 2027². Anledningen var att det för närvarande inte finns något övergripande internationellt rättsligt instrument på detta område.

EU har aktivt bidragit till folkrättskommissionens arbete med utkastet till artiklar sedan 2011 och välkomnade antagandet av såväl utkastet 2016 som FN:s generalförsamlings resolution 79/128, där man framhåller behovet av en övergripande global rättslig ordning för att bättre kunna skydda människor vid katastrofer, samt noterar möjligheten att utarbeta en internationell konvention i detta avseende.

På uppmaning av FN:s generalsekreterare lade EU fram ett förslag till ändringar av folkrättskommissionens utkast till artiklar i december 2025³. Utöver EU lade 26 stater, däribland åtta EU-medlemsstater⁴, fram förslag till ändring av utkasten till artiklar.

Förslagen sammanställdes av FN i en konsoliderad text efter den återupptagna sessionen i FN:s generalförsamlings sjätte utskott 6–10 april 2026 i New York. Den konsoliderade texten kommer att ligga till grund för formella förhandlingar som planeras äga rum under tre veckor 25 januari–12 februari 2027 i Manila och, vid behov, under ytterligare två veckor i augusti 2027⁵.

Det skulle ligga i EU:s intresse att formellt delta i förhandlingarna om konventionen för att säkerställa överensstämmelse med EU:s befintliga rättsliga ram på områdena civilskydd och humanitärt bistånd. Kommissionen rekommenderar därför att rådet antar ett beslut om detta och utser kommissionen till EU:s förhandlare enligt artikel 218.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

EU:s deltagande i förhandlingarna om det framtida multilaterala avtalet är förenligt med dess befogenheter på området civilskydd och humanitärt bistånd.

¹ Se [ILC Draft Articles on the Protection of Persons in the Event of Disasters](#).

² [FN:s generalförsamlings resolution 79/128](#), punkt 4.

³ Se [FN:s generalförsamlings resolution 79/128](#) punkt 7 och EU:s [förslag till ändringar](#) som lades fram i december 2025.

⁴ FN:s generalsekreterare tog emot inlagor från Tyskland, Frankrike, Irland, Slovenien och Italien samt en gemensam inläga från de nordiska länderna, inbegripet Danmark, Sverige och Finland. En förteckning över samtliga emottagna inlagor finns [här](#).

⁵ Se [UN General Assembly Sixth Committee Resolution 80/L.14](#).

I enlighet med artikel 196 i EUF-fördraget stöder EU medlemsstaternas insatser när det gäller förebyggande, beredskap och katastrofinsatser inom unionen och främjar samstämmigheten mellan internationella åtgärder i frågor som rör civilskydd. EU har utövat denna befogenhet genom antagandet av beslut 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen (*unionens civilskyddsmekanism*)⁶. Alla länder i hela världen kan aktivera unionens civilskyddsmekanism för att begära det bistånd som krävs för att hantera effekterna av en katastrof. När det gäller humanitärt bistånd ger artikel 214 i EUF-fördraget EU möjlighet att bistå människor i nöd i länder och regioner som drabbas av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor. EU:s åtgärder på området humanitärt bistånd regleras av rådets förordning (EG) nr 1257/96 ⁷(*förordningen om humanitärt bistånd*). På grundval av den förordningen fastställs i det gemensamma meddelandet av den 27 maj 2026⁸ en strategi för att göra det europeiska humanitära biståndet mer ändamålsenligt och motståndskraftigt.

I linje med sina vägledande principer om respekt för demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter, reglerna och principerna i Förenta nationernas stadga samt internationell rätt välkomnade EU folkrättskommissionens utkast till artiklar som antogs 2016 och som är ett viktigt bidrag till internationell katastrofrätt⁹.

Mer specifikt anser EU att en internationell konvention om skydd av personer vid katastrofer skulle kunna komplettera EU:s befintliga mekanismer och verksamhet på områdena civilskydd och humanitärt bistånd. Det är därför nödvändigt att EU deltar i de formella förhandlingarna för att säkerställa att texten i det framtida instrumentet är förenlig med befintlig EU-lagstiftning, särskilt beslut 1313/2013/EU om unionens civilskyddsmekanism och förordning (EU) nr 1257/96 om humanitärt bistånd, och för att rådets framtida beslut om huruvida unionen i slutändan bör ansluta sig till instrumentet ska vara väl underbyggt. Syftet med utkastet till FN:s folkrättskommissions artiklar är främst att lägga till en skyldighet att samarbeta mellan stater och mellan stater och andra biståndsaktörer för att bistå människor i nöd och att fastställa skyldigheter för stater som drabbats av en katastrof samt för biståndsaktörer. Den framtida konventionen skulle därför samverka med beslut 1313/2013/EU om unionens civilskyddsmekanism, som fastställer en ram för samarbete mellan medlemsstaterna för att förebygga, ha beredskap inför och sätta in insatser vid katastrofer. Reglerna i den framtida konventionen skulle också samverka med det sätt på vilket EU tillhandahåller humanitärt bistånd till tredjeländer enligt förordning (EG) nr 1257/96. Mot denna bakgrund är det viktigt att delta i förhandlingsarbetet i syfte att eftersträva en samordning mellan dessa långsiktiga instrument för katastrofhantering och reglerna i den framtida konventionen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förhandlingarna om en konvention om skydd för personer vid katastrofer gäller främst civilskydd och humanitärt bistånd, men annan EU-politik som tillhandahåller finansiering för resiliens mot och insatser vid katastrofer kan också påverkas av det framtida instrumentet. Förhandlingarna kan vara relevanta för följande finansieringsprogram och efterföljare till

⁶ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1313/2013/EU av den 17 december 2013 om en civilskyddsmekanism för unionen (EUT L 347, 20.12.2013, s. 924).

⁷ Rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 [om humanitärt bistånd](#) (EGT L 163, 2.7.1996, s. 1).

⁸ [Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet](#), Försvara värden, driva på reformer, nå resultat: EU:s humanitära insatser i en föränderlig världsordning, JOIN(2026)25 final, 27.5.2026.

⁹ Se [Statement on behalf of the European Union and its Member States, Protection of Persons in the event of disasters, Sixth Committee, 4 October 2023](#).

dessa¹⁰: instrumentet Europa i världen¹¹, sammanhållningspolitiken¹², inom ramen för vilken nationella åtgärder för katastrofriskförebyggande och katastrofriskhantering kan finansieras, Life-programmet¹³, Horisont Europa¹⁴, programmet för ett digitalt Europa¹⁵, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling¹⁶ och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden¹⁷.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Materiell rättslig grund

Artiklarna 196 och 214 i EUF-fördraget utgör den materiella rättsliga grunden för denna rekommendation, eftersom de planerade bestämmelserna i den framtida konventionen rör både civilskydd och humanitärt bistånd. Artikel 196 i EUF-fördraget utgör den rättsliga grunden för EU:s åtgärder på civilskyddsområdet. Mer konkret är det genom den artikeln möjligt för EU att, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, fastställa åtgärder som syftar till att främja samarbete mellan medlemsstaterna för att förbättra effektiviteten hos

¹⁰ Kommissionen antog följande förslag till förordningar: COM/2025/555 final, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783, om upphävande av bestämmelser i förordningarna (EU) 2021/696 och (EU) 2023/588 samt om ändring av förordning (EU) [Edip]; COM/2025/543 final, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Horisont Europa, ramprogrammet för forskning och innovation, för perioden 2028–2034, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordning (EU) 2021/695; COM/2025/565 final, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509; COM/2025/559, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande för perioden 2028–2034 av villkoren för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma fiskeripolitiken, till europeiska världshavspakten och till unionens havs- och vattenbrukspolitik som en del av Nationella och regionala partnerskapsfonden som fastställs i förordning (EU).... [NRP-fonden].

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingsarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (EUT L 231, 30.6.2021, s. 60).

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/783 av den 29 april 2021 om inrättande av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EU) nr 1293/2013 (EUT L 172, 17.5.2021, s. 53).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004 (EUT L 247, 13.7.2021, s. 1).

systemen för förebyggande av och skydd mot naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor. När det gäller humanitärt bistånd kan EU genom artikel 214.4 i EUF-fördraget ge tillfälligt bistånd, hjälp och skydd till människor i tredjeländer som drabbas av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor för att tillgodose de humanitära behoven, och ingå avtal med tredjeländer och behöriga internationella organisationer för att bistå människor i nöd.

- **Förfarandemässig rättslig grund**

I artikel 218.3 i EUF-fördraget föreskrivs att kommissionen ska lägga fram rekommendationer för rådet om det planerade avtalet inte uteslutande eller huvudsakligen gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Rådet ska anta ett beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar och utse EU:s förhandlare eller chefen för EU:s förhandlingsdelegation.

Enligt artikel 218.4 i EUF-fördraget får rådet ge förhandlingsdirektiv till förhandlaren och utse en särskild kommitté med vilken förhandlaren ska samråda.

Kommissionen rekommenderar att unionen deltar i förhandlingarna om ett internationellt avtal under FN:s överinseende om skydd av personer vid katastrofer. Kommissionen bör utses till förhandlare.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet om bemyndigande att inleda förhandlingar om det planerade avtalet är artikel 218.3 och 218.4 i EUF-fördraget.

- **Val av förhandlare**

Eftersom det planerade avtalet uteslutande avser andra frågor än de som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken bör kommissionen utses till förhandlare i enlighet med artikel 218.3 i EUF-fördraget.

- **Unionens befogenhet**

En internationell konvention om skydd av personer vid katastrofer på grundval av texten i folkrättskommissionens utkast till artiklar skulle omfattas av EU:s befogenheter på området civilskydd och humanitärt bistånd¹⁸. I artikel 6 f i EUF-fördraget anges "civilskydd" uttryckligen som en stödjande, samordnande eller kompletterande befogenhet för EU. I praktiken har EU inrättat unionens civilskyddsmekanism, en samordningsmekanism som är avsedd att stödja medlemsstaternas civilskyddsinsatser. När det gäller humanitärt bistånd föreskrivs i artikel 4.4 i EUF-fördraget att EU har parallell befogenhet på området humanitärt bistånd, vilket innebär att EU:s utövande av befogenheten på området humanitärt bistånd inte får hindra medlemsstaterna från att fortsätta att utöva sin befogenhet på det området (artikel 4.4 i EUF-fördraget).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan har ofta skadliga gränsöverskridande effekter, stör samhällets och den inre marknadens funktion och kräver samordnade civilskyddsinsatser samt humanitärt bistånd på europeisk nivå för att bistå människor i nöd i tredjeländer. I enlighet med fördragen är EU aktivt inom civilskydd och humanitärt bistånd. När det gäller det förstnämnda har EU inrättat gemensamma ramar för samarbete och operativ samordning mellan medlemsstaterna och de deltagande staterna genom unionens

¹⁸ Artiklarna 4.4, 6 f, 196 och 214 i EUF-fördraget.

civilskyddsmekanism. En konvention som syftar till att fastställa regler för internationellt samarbete och bistånd vid katastrofer skulle direkt samverka med befintlig EU-lagstiftning och EU-politik på området civilskydd och humanitärt bistånd.

EU:s deltagande kommer att säkerställa en konsekvent internationell och europeisk rättslig ram för katastrofinsatser så att samstämmigheten i och den enhetliga tillämpningen av befintliga EU:s åtgärder inte undergrävs. Kommissionens deltagande i förhandlingarna skulle framför allt stärka EU:s kollektiva möjlighet att utforma konventionstexten på ett sätt som är förenligt med EU:s principer och lagstiftning. Slutligen skulle ett formellt deltagande i förhandlingarna göra det möjligt för EU att dela med sig av god praxis och sina lärdomar från sin unika erfarenhet som en organisation för regional integration som har en av de mest utvecklade samarbetsramarna för civilskydd samt sin ställning som en av de ledande givarna av humanitärt bistånd. Därför skulle EU:s formella deltagande i förhandlingarna om en internationell konvention om skydd av personer vid katastrofer vara effektivare än åtgärder enbart på nationell nivå.

- **Proportionalitet**

Kommissionens deltagande i de formella förhandlingarna om en internationell konvention om skydd av personer vid katastrofer är det lämpligaste sättet att främja principerna om internationellt samarbete, humanitärt bistånd, respekt för de mänskliga rättigheterna och solidaritetsprincipen, vilka EU strävar efter att stödja inom och utanför unionen. Deltagandet skulle också säkerställa en enhetlig EU-ståndpunkt och säkerställa att den framtida konventionen är förenlig med EU:s regelverk om civilskydd och humanitärt bistånd.

- **Val av instrument**

Denna rekommendation till rådets beslut läggs fram i enlighet med artikel 218.3 och 218.4 i EUF-fördraget, enligt vilka rådet ska anta ett beslut om bemyndigande av unionen att delta i förhandlingarna och utse unionens förhandlare. Rådet får också ge förhandlingsdirektiv till förhandlaren. Inget annat rättsligt instrument kan användas för att nå målet för denna rekommendation.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Syftet med den internationella konventionen är att främja internationellt samarbete för att skydda människor vid katastrofer, samtidigt som man tillgodoser deras behov och skyddar deras grundläggande rättigheter i enlighet med fördragen och Förenta nationernas stadga.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt. Beslutet påverkar inte budgeten. En eventuell ökning av arbetsbördan kommer att behöva hanteras genom omfördelningar och omplaceringar inom avdelningarna. All finansiering bör komma från omfördelningar inom de befintliga budgetanslagen för de nuvarande programmen.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ej tillämpligt.

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Europeiska kommissionen att på Europeiska unionens vägnar delta i förhandlingarna inom Förenta nationerna om ett internationellt avtal om skydd för personer vid katastrofer

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 196 och 214.4 jämförda med artikel 218.3 och 218.4,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och
av följande skäl:

- (1) I december 2024 beslutade FN:s generalförsamling att före utgången av 2027 utarbeta och ingå ett multilateralt avtal om skydd för personer vid katastrofer på grundval av det utkast till artiklar som antogs av folkrättskommissionen 2016.
- (2) Utkastet till artiklar behandlar civilskydd och humanitärt bistånd, två områden där fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) tilldelar unionen befogenheter.
- (3) Eftersom det för närvarande inte finns något övergripande internationellt rättsligt instrument på detta område är syftet med det internationella avtalet att främja internationellt samarbete för att skydda personer vid katastrofer, samtidigt som deras behov tillgodoses och deras grundläggande rättigheter skyddas, i enlighet med fördragen och Förenta nationernas stadga.
- (4) Sedan 2011 har unionen aktivt förmedlat sina synpunkter till folkrättskommissionen under utarbetandet av utkastet till artiklar om skydd av personer vid katastrofer och unionen välkomnade antagandet av dem.
- (5) Unionen bör delta i förhandlingarna om ett internationellt avtal om skydd för personer vid katastrofer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed ges bemyndigande att delta i förhandlingarna om ett internationellt avtal under FN:s överinseende om skydd av personer vid katastrofer.

Artikel 2

Kommissionen utses härmed till Europeiska unionens förhandlare.

Artikel 3

De förhandlingsdirektiv som återges i addendumet till detta beslut riktas härmed till kommissionen.

Artikel 4

Förhandlingarna ska föras av kommissionen i samråd med rådets arbetsgrupp för folkrätt, som härmed utses till den särskilda kommitté som avses i artikel 218.4 i EUF-fördraget.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*